

ZO 8 DEC

RIAS KAMMERCHOR & AKADEMIE FÜR ALTE MUSIK BERLIN

JUSTIN DOYLE DIRIGENT

KATHERINE MANLEY SOPRAAN ■ **INGEBORG DANZ** ALT

PATRICK GRAHL TENOR ■ **KONSTANTIN KRIMMEL** BAS

SPOT/DE OOSTERPOORT

20.15 UUR

Dit concert wordt mede
mogelijk gemaakt door:

De Stichting Marthe-Havinga-fonds erfde in 1989 de nalatenschap van de bekende Groninger huisarts Matheus Büchli Fest, die was getrouwd met Harmina Gerdina Meijer. Volgens zijn testament moet genoemde stichting zijn nalatenschap afzonderlijk beheren onder de naam Büchli Fest-Meijer-fonds, met de verplichting tenminste eenmaal per jaar financiële medewerking te verlenen aan een concert in de gemeente Groningen en aan dit concert de naam van hem en zijn vrouw te verbinden. Deze verplichting heeft haar vorm gevonden in de concerten in het Hinckaertshuis en de subsidiëring van enkele concerten per jaar in De Oosterpoort. De Stichting Marthe Havinga-fonds, opgericht in 1974, heeft als doel het bevorderen van de instandhouding van waardevolle orgels en van de belangstelling voor de orgelkunst in de provincie Groningen.

PROGRAMMA

J.S. Bach (1685-1750)

Cantates voor advent en kerst

Nun komm, der Heiden Heiland, BWV 61

Christen, ätzet diesen Tag, BWV 63

pauze

*Wachet! betet! betet! wachet!, BWV 70a
Herz und Mund und Tat und Leben, BWV 147a*

Rias Kammerchor

Het artistieke profiel van het RIAS Kammerchor kent wereldwijd zijn weerga niet. Als eerste professioneel concertkoor hield het consequent vast aan de historische uitvoeringspraktijk van oude muziek. Met zijn concerten en opnamen zette het internationale maatstaven en tot op de dag van vandaag geldt het koor op dit gebied als toonaangevend.

Sinds zijn oprichting in 1948 wijdt het RIAS Kammerchor zich bovendien aan de hedendaagse muziek. Composities van Arnold Schönberg, Boris Blacher, Ernst Krenek, Bernd Alois Zimmermann, Hans Werner Henze, Dieter Schnebel, Mauricio Kagel, Aribert Reimann, Arvo Pärt, Tan Dun en Erkki-Sven Tüür hebben aan het koor hun premières te danken. Talrijke werken zijn aan het koor opgedragen. Het ensemble werd op 15 oktober 1948 door de 'Rundfunk im amerikanischen Sektor Berlins' (RIAS) als professioneel fulltime koor opgericht. Zoals bij de meeste radio-ensembles werden de zwaartepunten in de loop van zijn zestigjarig bestaan gaandeweg verlegd. Aanvankelijk stonden de opnamen ten behoeve van de zender op de voorgrond, terwijl de activiteiten tegenwoordig worden bepaald door het brede spectrum van een concertkoor met internationale verplichtingen.

In de eerste 24 jaar van zijn bestaan verleenden Karl Ristenpart, Herbert Froitzheim en vooral Günther Arndt het koor een bovenregionaal aanzien. Als regelmatige partner van Ferenc Fricsay en Herbert von Karajan, o.a.

bij het openingsconcert van de Berlijnse Philharmonie, behoorde het tot de bepalende krachten van het culturele leven in Berlijn. Uwe Gronostay (1972-1986), op 28 oktober 1998 door het koor tot ere-dirigent gekozen, werkte vooral aan het klankbeeld van het koor, maar introduceerde er ook de historische uitvoeringspraktijk. Hij was initiatiefnemer van de eigen concertseries van het koor en bracht zo de accentverschuiving van radio- naar concertkoor teweeg. Zijn opvolger Marcus Creed (1987-2001) ging op deze weg consequent verder. Hij zocht de samenwerking met orkesten als Concerto Köln, Freiburger Barockorchester, Akademie für Alte Musik, Orchestre des Champs-Elysées en engageerde musici als Frans Brüggen, Thomas Hengelbrock en Sir Roger Norrington als regelmatig terugkerende gastdirigenten.

Met René Jacobs ontstonden vanaf 1992 baanbrekende opnamen van oude muziek bij harmonia mundi france waaraan het RIAS Kammerchor sinds die tijd exclusief verbonden is. De door hem gedirigeerde concerten maar ook de barokopera's die hij leidde aan de Staatsoper Unter den Linden behoren tot de hoogtepunten van het Berlijnse muziekleven. Philippe Herreweghe, die zich inmiddels overwegend met romantisch repertoire bezig houdt, werkte in 1996 voor de eerste keer met het koor samen. Onder Daniel Reuss (2003-2006) kwam de nadruk op de klassieke modernen te liggen. Daarnaast versterkte hij de banden met partners in binnen- en buitenland.

Sinds 2007 zet Hans-Christoph Rademann nieuwe accenten in de ontwikkeling van de koorklank en het repertoire. Zijn eerste opname met het RIAS Kammerchor – Mendelssohns Lieder für gemischten Chor – werd in 2008 met de jaarlijkse Prix Caecilia onderscheiden. In 2009 verscheen een DVD met werken van Bach bij Euroarts en in 2010 kwam een CD uit van Kreneks ‘Sechs Motetten nach Worten von Kafka’ (Preis der Deutschen Schallplattenkritik).

Die Akademie für Alte Musik Berlin

De Akademie für Alte Musik Berlin (kortweg Akamus) vierde in 2012 haar 30-jarig bestaan. Opgericht in Oost-Berlijn in 1982, behoort al jaren tot de wereldtop onder de kamerorkesten. Haar internationale betekenis komt tot uitdrukking in een groot aantal gastoptredens in alle grote muziekcentra van Europa, Azië en Noord- en Zuid-Amerika. In 2013 brengen gastoptredens in concert en opera het orkest weer naar de belangrijkste metropolen van Europa en in 2014 opnieuw ook naar de Verenigde Staten.

Sinds heropening ervan in 1984 heeft het ensemble een eigen concertserie in het Konzerthaus Berlin en is het regelmatig te gast aan de Berliner Staatsoper Unter der Linden. In het seizoen 2012/13 werd begonnen met een eigen concertserie in het Prinzregententheater in München. Akamus presenteert zich met rond 100 optredens per jaar in bezettingsomvang van kamerensemble tot symfonieorkest. Het ensemble musicert onder wisselende leiding

van zowel zijn concertmeesters Midori Seiler, Stephan Mai, Bernhard Forck en Georg Kallweit als van gastdirigenten. Een bijna 25 jarige nauwe artistieke samenwerking verbindt het ensemble met René Jacobs, hetgeen resulteerde in talrijke succesvolle opera- en oratoriumproducties. Afgelopen jaren werden de uitvoeringen van Mozarts Zauberflöte, Händels Agrippina en de opnames van Pergolesi's Septem verba a Christo en Bachs Matthäus-Passion internationaal juichend ontvangen en met prijzen bekroond. Daarnaast werkt het ensemble succesvol samen met de dirigenten Marcus Creed, Daniel Reuss, Peter Dijkstra en Hans-Christoph Rademann. Speciale aandacht verdient de duurzame artistieke band met het RIAS Kammerchor, waarvan de hoge kwaliteit haar neerslag vindt in talrijke bekroonde cd-opnamen. Ook werkt het ensemble regelmatig samen met gerenommeerde solisten als Andreas Scholl, Sandrine Piau en Bejun Mehta. Samen met het dansensemble Sasha Waltz & Guests kwamen succesvolle producties tot stand als Dido & Aeneas op muziek van Purcell en Medea op muziek van Pascal Dusapin. Ook met het opzienbarende geënsceneerde concert 4 Elemente – 4 Jahreszeiten vestigde de Akademie für Alte Musik Berlin haar internationale reputatie als creatief en innovatief ensemble.

Justin Doyle

De vraag of hij liever dirigent of orkestleider is, heeft nooit een rol gespeeld voor Justin Doyle. De Brit, geboren in 1975 in Lancaster, heeft bewust besloten geen van de twee vakgebieden te kiezen - en met

succes, zoals zijn CV bewijst. Zijn eerste muzikale ervaringen waren als koorjongen in de Westminster Cathedral in Londen, terwijl hij cellolessen volgde. Hij studeerde vervolgens aan King's College, Cambridge, tot hij zijn doorbraak als dirigent beleefde in 2006, toen hij de tweede prijs won op de Cadaqués Orchestra International Conducting Competition in Barcelona. Dit werd gevolgd door engagementen als dirigent aan de Opera North in Leeds, aan de Young Sinfonia van de Royal Northern Sinfonia van Newcastle en als koordirigent van de Universiteit van Manchester. Hij diende ook als muzikaal directeur van het Haffner Orchestra in Lancaster en als muziekdirecteur in St. Paul's Church in Knightsbridge, Londen. De keuze voor een bepaald repertoire vermijdt Doyle tot vandaag, zijn interesse varieert van de muziek van de 16e eeuw tot de 21^e eeuw.

Katherine Manley

Katherine Manley (sopraan) studeerde aan de Royal Academy of Music. Eerder zong zij bij de English National Opera Creusa/Phantom in Medea, Cupid/Melanto in Il Ritorno d'Ulisse in Patria (Young Vic), Fortuna in L'incoronazione Poppea, en Belinda in After Dido (Young Vic). Belangrijke engagementen elders waren Helena in Midsummer Night's Dream (Garsington), Julie in Carousel (Opera North at the Barbican), Musica/Euridice in Orfeo, Seleuce in Tolomeo, Dalinda in Ariodante (English Touring Opera) en Poppea (Early Opera Company). Partenope (Les Azuriales), Venus in Venus and Adonis (Transition Opera),

Virtu in Poppea (Glyndebourne on Tour), Lucia in The rape of Lucretia (Angers–Nantes Opéra), Maria in The Sound of Music (Châtelet), Oriana in Amadigi (Central City Opera, Colorado), Aci, Galatea e Polifemo (Capriccio Basel)

Ingeborg Danz

De Duitse alt Ingeborg Danz studeerde bij Heiner Eckels in Detmold. Als student behaalde ze verschillende prijzen en verwierf ze beurzen van de Deutscher Musikrat en de Richard Wagner-Federatie. Vanaf 1987 was Ingeborg Danz te horen in verschillende operahuizen, onder meer in Detmold en Hamburg. Nochtans is zij vooral actief in oratorium, concert en lied. Zo werkt zij zeer nauw samen met Helmuth Rilling en de Internationale Bachakademie Stuttgart, het Windsbacher Knabenchor en het Collegium Vocale Gent. Hoogtepunten uit de voorbije jaren zijn onder andere concerten met Philippe Herreweghe en het Concertgebouworkest, de Bamberger Symphoniker onder leiding van Roger Norrington en Händels 'Jephta' op de Salzburger Festspiele. Andere belangrijke engagementen brachten Ingeborg Danz bij de Wiener Philharmoniker, het NHK Symphony Orchestra in Tokio en het San Francisco Philharmonic Orchestra, beide onder leiding van Herbert Blomstedt. Ingeborg Danz is tevens een toegegewijde liedzangeres.

Patrick Grahl

Patrick Grahl begon te zingen in het Thomanerchor olv. Georg Christoph Biller, waarna hij zang ging studeren aan de Musikhochschule

Leipzig bij Prof. Berthold Schmid. Hij nam deel aan masterclasses bij Peter Schreier, Gotthold Schwarz, Gerd Türk, Ileana Cotrubas en Prof. Karl-Peter Kammerlander. In 2016 won hij de eerste prijs op de Internationaler Johann-Sebastian-Bach-Wettbewerb in Leipzig. Grahl wordt sindsdien veel gevraagd als Oratorium- en concertzanger bij het Gewandhausorchester, Dresdner Philharmonie, NDR Radiophilharmonie, Gürzenichorchester Köln, Accademia Nazionale di Santa Cecilia en London Symphony Orchestra met dirigenten als Sir John Eliot Gardiner, Daniele Gatti, Hartmut Haenchen, Ludwig Güttler, Peter Schreier, Andrew Manze en Leopold Hager.

Konstantin Krimmel

Konstantin Krimmel won de eerste prijs en de publieksprijs op de Duitse nationale muziekwedstrijd (Deutscher Musikwettbewerb) in 2019. Hij won ook de eerste prijs en de publieksprijs op de 1e internationale Helmut Deutsch Lied-competitie in 2019 en de eerste prijzen op de 1e internationale Haydn Competitie voor klassiek lied en Aria in Rohrau in 2018, en bij de Rising Stars Grand Prix Internationale muziekwedstrijd in Berlijn in 2018 (in de categorie Lied Duo met Doriana Tchakarova). Hij won ook de 2e prijs op de internationale spraakwedstrijd "Das Lied" in Heidelberg in 2019, en op de Gian Battista Viotti internationale muziekwedstrijd in 2018. Hij won de 3e prijzen op de nationale stemwedstrijd (Bundeswettbewerb Gesang) in Berlijn in 2018, en bij de Internationale DEBUT Klassik Voice Competitie.

TOELICHTING

Bach – Cantates

Voordat de carrière van Johann Sebastian Bach (1685-1750) tot grote hoogte reikte, was hij een hardwerkende beroepsmusicus, een ambachtsman. Hij was organist, dirigent, leider van een kerk- en een jongenskoor, leraar Godsdienst, Latijn en muziek en componist van voornamelijk orgelwerken. Bovendien werd hem dikwijls gevraagd om orgels te keuren.

Toen Johann Sebastian Bach als hoofd van de afdeling muziek van de Thomaskirche in Leipzig werd aangesteld, was hij ijveriger dan ooit. Dat moest ook wel, want in zijn contract stond dat hij voor elke zondag een cantate diende te schrijven. Bovendien had hij zijn meerderen beloofd om regelmatig met een oratorium voor de dag te komen. Tevens werd er van hem verwacht dat hij de muziek zou verzorgen bij plechtige gebeurtenissen zoals bruiloften en begrafenissen. Behalve in de veel genoemde Thomaskirche werkte Bach in de paar honderd verderop gelegen Nikolaikirche. Het zou te ver gaan om alle cantates van Bach op een rij te zetten. Daar zou namelijk een compleet boek over geschreven kunnen worden, die zullen er ook zeker zijn. De teksten gaan vaak over dezelfde thematiek: de dood en de blijdschap om God te ontmoeten. Zo schreef hij in 1707 ter gelegenheid van een begrafenis de cantate Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit, ook wel bekend onder de naam Actus Tragicus. Een aantal andere top cantates: Cantate 140: Wacht auf,

ruft uns die stemmen. 147: Herz und Mund und Tad und Leben. 78: Jesu, der du meine Seele. 80: Ein feste Burg ist unser Gott. 131: Auf der Tiefen ruf ich, Herr zu dir. 99: Was Gott tut, das ist wohlgetan. 6: Bleib bei uns, denn es Will Abend werden. Een cantate is eigenlijk een mini-oratorium.

Bach was de absolute meester van de kerkcantate. In zijn onmiskenbare muzikale architectuur schreef hij er ongeveer driehonderd waarvan er nog tenminste honderd spoorloos zijn. Ook schreef hij cyclussen van cantates zoals het Weihnachts Oratorium en het prachtige Magnificat.

Vanwege het grote aantal cantates wordt Bach wel de vijfde evangelist genoemd. Een cantate is een zangstuk voor één of meerdere zangstemmen begeleid door instrumenten, meestal op een tekst uit de bijbel. Voor zo ver bekend componeerde Bach een kleine 300 cantates, waarvan er 202 bewaard zijn gebleven. Het merendeel zijn absolute meesterwerken.

Bach componeerde eveneens solocantates. Deze zijn zonder koor maar met 1 zangsolist. Een overbekende solocantate betreft Ich habe genug (BWV 82), waarin een bas de solopartij zingt. Voor het hof, adel en burgers (bijvoorbeeld huwelijk en andere feestelijke aangelegenheden) schreef Bach wereldlijke cantates. Vanavond hoort u een selectie van de cantates die Bach schreef in de aanloop naar kerst.

TEKSTEN

NUN KOMM, DER HEIDEN HEILAND

1. Chor

Nun komm, der Heiden Heiland,
der Jungfrauen Kind erkannt,
des sich wundert alle Welt,
Gott solch Geburt ihm bestellt.

2. Rezitativ T

Der Heiland ist gekommen,
hat unser armes Fleisch und Blut
an sich genommen
und nimmet uns
zu Blutsverwandten an.
O allerhöchstes Gut,
was hast du nicht an uns getan?
Was tust du nicht
noch täglich an den Deinen?
Du kömmst und lässt dein Licht
mit vollem Segen scheinen.

3. Arie T

Komm, Jesu, komm zu deiner Kirche
und gib ein selig neues Jahr!
Befördre deines Namens Ehre,
erhalte die gesunde Lehre
und segne Kanzel und Altar!

4. Rezitativ B

Siehe, ich stehe vor der Tür und klopfe
an.
So jemand meine Stimme hören wird
und die Tür auftun,
zu dem werde ich eingehen
und das Abendmahl mit ihm halten
und er mit mir.

5. Arie S

Öffne dich, mein ganzes Herze,
Jesus kömmt und ziehet ein.
Bin ich gleich nur Staub und Erde,
will er mich doch nicht verschmähn,
seine Lust an mir zu sehn,
dass ich seine Wohnung werde.
O wie selig werd ich sein!

6. Choral

Amen, amen!
Komm, du schöne Freudenkrone,
bleib nicht lange!
Deiner wart ich mit Verlangen.

CHRISTEN, ÄTZET DIESEN TAG

1. Chor

Christen, ätzet diesen Tag
In Metall und Marmorsteine!
Kommt und eilt mit mir zur Krippen
Und erweist mit frohen Lippen
Euren Dank und eure Pflicht;
Denn der Strahl, so da einbricht,
Zeigt sich euch zum Gnadscheine.

2. Rezitativ A

O selger Tag! o ungemeines Heute,
An dem das Heil der Welt,
Der Schilo, den Gott schon im
Paradies
Dem menschlichen Geschlecht
verhieß,
Nunmehro sich vollkommen dargestellt
Und suchet Israel von der
Gefangenschaft und Sklavenketten
Des Satans zu erretten.
Du liebster Gott, was sind wir arme
doch?
Ein abgefallnes Volk, so dich verlassen;
Und dennoch willst du uns nicht hassen;
Denn eh wir sollen noch nach dem
Verdienst zu Boden liegen,
Eh muß die Gottheit sich bequemen,
Die menschliche Natur an sich zu
nehmen
Und auf der Erden
Im Hirtenstall zu einem Kinde werden.
O unbegreifliches, doch seliges
Verfügen!

3. Arie (Duett) S B

Gott, du hast es wohl gefüget,
Was uns itzo widerfährte.
Drum laßt uns auf ihn stets trauen
Und auf seine Gnade bauen,
Denn er hat uns dies beschert,
Was uns ewig nun vergnüget.

4. Rezitativ T

So kehret sich nun heut
Das bange Leid,
Mit welchem Israel geängstet und
beladen,
In lauter Heil und Gnaden.
Der Löw aus Davids Stamme ist
erschienen,
Sein Bogen ist gespannt, das Schwert
ist schon gewetzt,
Womit er uns in vor'ge Freiheit setzt.

5. Arie (Duett) A T

Ruft und fleht den Himmel an,
Kommt, ihr Christen, kommt zum Reihen,
Ihr sollt euch ob dem erfreuen,
Was Gott hat anheut getan!
Da uns seine Huld verpfleget
Und mit so viel Heil belegen,
Daß man nicht g'nug danken kann.

6. Rezitativ B

Verdoppelt euch demnach, ihr heißen
Andachtsflammen,
Und schlägt in Demut brünstiglich
zusammen!
Steigt fröhlich himmeln
Und danket Gott vor dies, was er getan!

7. Chor

Höchster, schau in Gnaden an
Diese Glut gebückter Seelen!
Laß den Dank, den wir dir bringen,
Angenehme vor dir klingen,
Laß uns stets in Segen gehn,
Aber niemals nicht geschehn,
Daß uns der Satan möge quälen.

WACHET! BETET! BETET! WACHET!

1. Chor

Wachet! betet! betet! wachet!
Seid bereit
Allezeit,
Bis der Herr der Herrlichkeit
Dieser Welt ein Ende machet.

2. Rezitativ B

Erschrecket, ihr verstockten Sünder!
Ein Tag bricht an,
Vor dem sich niemand bergen kann:
Er eilt mit dir zum strengen Rechte,
O! sündliches Geschlechte,
Zum ewgen Herzeleide.
Doch euch, erwählte Gotteskinder,
Ist er ein Anfang wahrer Freude.
Der Heiland holet euch, wenn alles fällt
und bricht,
Vor sein erhöhtes Angesicht;
Drum zaget nicht!

3. Arie A

Wenn kommt der Tag, an dem wir
ziehen
Aus dem Ägypten dieser Welt?
Ach! laßt uns bald aus Sodom fliehen,
Eh uns das Feuer überfällt!
Wacht, Seelen, auf von Sicherheit
Und glaubt, es ist die letzte Zeit!

4. Rezitativ T

Auch bei dem himmlischen Verlangen
Hält unser Leib den Geist gefangen;
Es legt die Welt durch ihre Tücke
Den Frommen Netz und Stricke.
Der Geist ist willig, doch das Fleisch ist
schwach;
Dies preßt uns aus ein jammervolles
Ach!

5. Arie S

Laßt der Spötter Zungen schmähen,
Es wird doch und muß geschehen,
Daß wir Jesum werden sehen
Auf den Wolken, in den Höhen.
Welt und Himmel mag vergehen,
Christi Wort muß fest bestehen.
Laßt der Spötter Zungen schmähen;
Es wird doch und muß geschehen!

6. Rezitativ T

Jedoch bei dem unartigen
Geschlechte
Denkt Gott an seine Knechte,
Daß diese böse Art
Sie ferner nicht verletzt,
Indem er sie in seiner Hand bewahrt
Und in ein himmlisch Eden setzet.

7. Choral

Freu dich sehr, o meine Seele,
Und vergiß all Not und Qual,
Weil dich nun Christus, dein Herre,
Ruft aus diesem Jammertal!
Seine Freud und Herrlichkeit
Sollt du sehn in Ewigkeit,
Mit den Engeln jubilieren,
In Ewigkeit triumphieren.

8. Arie T

Hebt euer Haupt empor
Und seid getrost, ihr Frommen,
Zu eurer Seelen Flor!
Ihr sollt in Eden grünen,
Gott ewiglich zu dienen.

9. Rezitativ B

Ach, soll nicht dieser große Tag,
Der Welt Verfall
Und der Posaunen Schall,
Der unerhörte letzte Schlag,
Des Richters ausgesprochne Worte,
Des Höllenrachens offne Pforte
In meinem Sinn
Viel Zweifel, Furcht und Schrecken,
Der ich ein Kind der Sünden bin,
Erwecken?
Jedoch, es geht meiner Seelen
Ein Freudenschein, ein Licht des
Trosts auf.
Der Heiland kann sein Herze nicht
verhehlen,
So vor Erbarmen bricht,
Sein Gnadenarm verläßt mich nicht.
Wohlan, so ende ich mit Freuden
meinen Lauf.

Instrumental Chorale:

Es ist gewisslich an der Zeit,
daß Gottes Sohn wird kommen
[in seiner großen Herrlichkeit,
zu richten Bös' und Frommen.]
Dann wird das Lachen werden theur,
Wann Alles soll vergehn im Feu'r,
Wie Petrus davon zeuget.

10. Arie B

Seligster Erquickungstag,
Führe mich zu deinen Zimmern!
Schalle, knalle, letzter Schlag,
Welt und Himmel, geht zu Trümmern!
Jesus führet mich zur Stille,
An den Ort, da Lust die Fülle.

11. Choral

Nicht nach Welt, nach Himmel nicht
Meine Seele wünscht und sehnet,
Jesum wünsch ich und sein Licht,
Der mich hat mit Gott versöhnet,
Der mich freiet vom Gericht,
Meinen Jesum laß ich nicht.

HERZ UND MUND UND TAT UND LEBEN

1. Chor

Herz und Mund und Tat und Leben
Muß von Christo Zeugnis geben
Ohne Furcht und Heuchelei,
Daß er Gott und Heiland sei.

2. Rezitativ T

Gebenedeiter Mund!
Maria macht ihr Innerstes der Seelen
Durch Dank und Rühmen kund;
Sie fänget bei sich an,
Des Heilands Wunder zu erzählen,
Was er an ihr als seiner Magd getan.
O menschliches Geschlecht,
Des Satans und der Sünden Knecht,
Du bist befreit
Durch Christi tröstendes Erscheinen
Von dieser Last und Dienstbarkeit!
Jedoch dein Mund und dein verstockt
Gemüte
Verwschweigt, verleugnet solche Güte;
Doch wisse, daß dich nach der Schrift
Ein allzuscharfes Urteil trifft!

3. Arie A

Schäme dich, o Seele nicht,
Deinen Heiland zu bekennen,
Soll er dich die seine nennen
Vor des Vaters Angesicht!
Doch wer ihn auf dieser Erden
Zu verleugnen sich nicht scheut,
Soll von ihm verleugnet werden,
Wenn er kommt zur Herrlichkeit.

4. Rezitativ B

Verstockung kann Gewaltige
veblenden,
Bis sie des Höchsten Arm vom Stuhle
stößt;
Doch dieser Arm erhebt,
Obschon vor ihm der Erde Kreis
erbebt,
Hingegen die Elenden,
So er erlöst.
O hochbeglückte Christen,
Auf, machet euch bereit,
Itzt ist die angenehme Zeit,
Itzt ist der Tag des Heils: der Heiland
heißt
Euch Leib und Geist
Mit Glaubensgaben rüsten,
Auf, ruft zu ihm in brünstigem
Verlangen,
Um ihn im Glauben zu empfangen!

5. Arie S

Bereite dir, Jesu, noch itzo die Bahn,
Mein Heiland, erwähle
Die gläubende Seele
Und siehe mit Augen der Gnade mich
an!

6. Choral

Wohl mir, daß ich Jesum habe,
O wie feste halt ich ihn,
Daß er mir mein Herze labe,
Wenn ich krank und traurig bin.
Jesum hab ich, der mich liebet
Und sich mir zu eigen gibet;
Ach drum laß ich Jesum nicht,
Wenn mir gleich mein Herze bricht.
(“Jesu, meiner Seelen Wonne,” verse 6)

7. Arie T

Hilf, Jesu, hilf, daß ich auch dich
bekenne
In Wohl und Weh, in Freud und Leid,
Daß ich dich meinen Heiland nenne
Im Glauben und Gelassenheit,
Daß stets mein Herz von deiner Liebe
brenne.

8. Rezitativ A

Der höchsten Allmacht Wunderhand
Wirkt im Verborgenen der Erden.
Johannes muß mit Geist erfüllt
werden,
Ihn zieht der Liebe Band
Bereits in seiner Mutter Leibe,
Daß er den Heiland kennt,
Ob er ihn gleich noch nicht
Mit seinem Mund nennt,
Er wird bewegt, er hüpf't und springet,
Indem Elisabeth das Wunderwerk
ausspricht,
Indem Mariae Mund der Lippen Opfer
bringt.
Wenn ihr, o Gläubige, des Fleisches
Schwachheit merkt,
Wenn euer Herz in Liebe brennet,
Und doch der Mund den Heiland nicht
bekennet,
Gott ist es, der euch kräftig stärkt,
Er will in euch des Geistes Kraft
erregen,
Ja Dank und Preis auf eure Zunge
legen.

9. Arie B

Ich will von Jesu Wundern singen
Und ihm der Lippen Opfer bringen,
Er wird nach seiner Liebe Bund
Das schwache Fleisch, den irdischen
Mund
Durch heilges Feuer kräftig zwingen.

10. Choral

Jesus bleibt meine Freude,
Meines Herzens Trost und Saft,
Jesus wehret allem Leide,
Er ist meines Lebens Kraft,
Meiner Augen Lust und Sonne,
Meiner Seele Schatz und Wonne;
Darum laß ich Jesum nicht
Aus dem Herzen und Gesicht.

